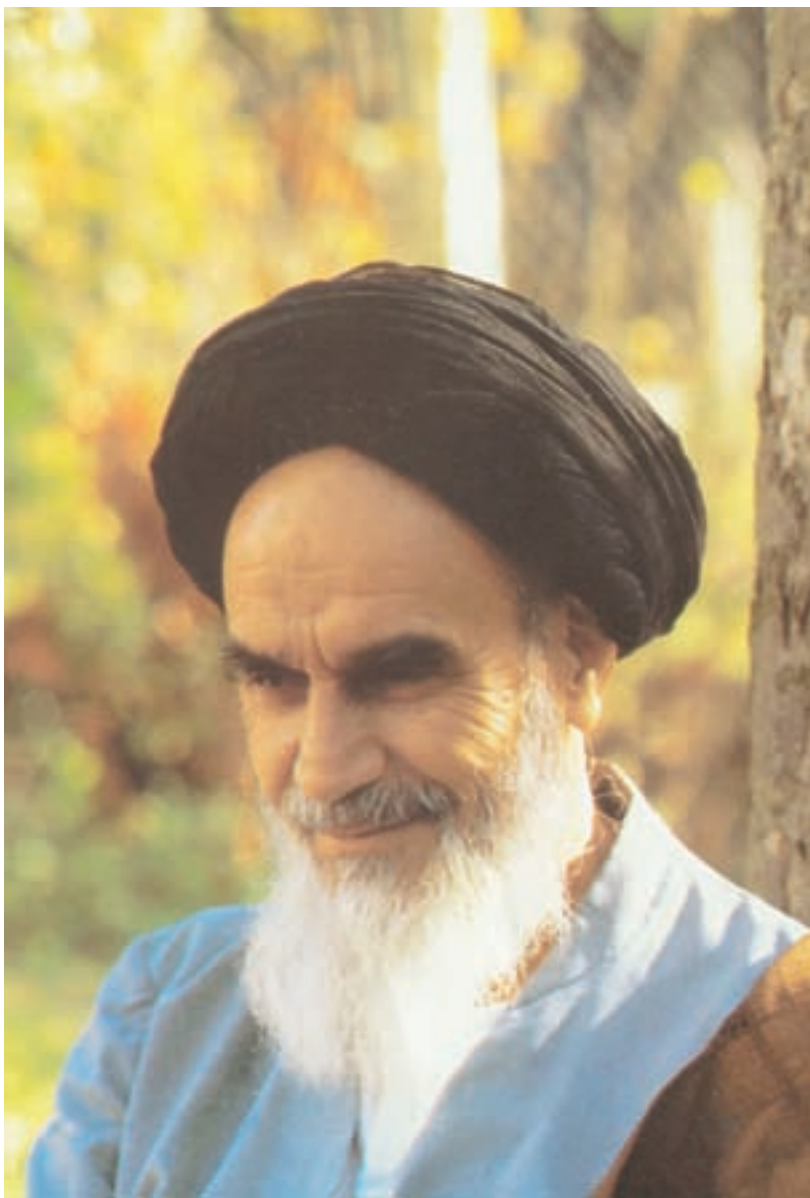

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

عربی (۲)

سال دوم آموزش متوسطه

رشته ادبیات و علوم انسانی

نگوید که لغت عربی هم از ما نیست ؛ لغت عربی از ماست ؛
لغت عربی لغت اسلام است و اسلام از همه است.
امام خمینی

فهرس الكتاب

الصفحة	القواعد	الدّرس
٢	التذكار (١)	الدّرس الأوّل
١٤	التذكار (٢)	الدّرس الثاني
٢٨	المعرفة و النكرة	الدّرس الثالث
٣٨	أنواع الإعراب (١)	الدّرس الرابع
٥٢	أنواع الإعراب (٢)	الدّرس الخامس
٦٧	إعراب الفعل المضارع (١)	الدّرس السادس
٧٨	إعراب الفعل المضارع (٢)	الدّرس السابع
٩٠	المبنيّ للمعلوم و المبنيّ للمجهول	الدّرس الثامن
١٠٤	العدد	الدّرس التاسع
١١٩	الأفعال الناقصة	الدّرس العاشر
١٣١	الحروف المشبّهة بالفعل	الدّرس الحادي عشر
١٤٢	أفعال المقاربة	الدّرس الثاني عشر
١٥٥	المفعول فيه	الدّرس الثالث عشر
١٦٥	الصفة و الموصوف	الدّرس الرابع عشر
١٧٦	الإضافة	الدّرس الخامس عشر
١٨٧	التصغير، النسبة	الدّرس السادس عشر
١٩٧		المعجم

مقدمه

حمد و ثنای بی حد و حصر خدای را که ما را از اُمت خاتم پیامبران قرار داد و توفیق خدمت به زبان قرآن، این معجزه‌ی همیشه جاوید را نصیب این بندگان گردانید تا با برنامه‌ریزی و تهیه‌ی کتاب‌های مناسب، زمینه‌ی آشنایی با این زبان مقدس را برای نوباوگان و جوانان دانش‌آموز فراهم سازیم.

رشته‌ی ادبیات و علوم انسانی به رغم برخی بی‌مهری‌ها رشته‌ای بسیار با اهمیت است. به‌همین دلیل، از مدت‌ها پیش تصمیم گرفته شد کتاب‌های عربی این رشته با رعایت اصول برنامه‌ریزی درسی و در نظر گرفتن نیازها و علایق دانش‌آموزان، به‌طور مستقل تألیف شوند. ولی به‌سبب فشرده‌گی و تراکم حجم کار، انجام این مهم میسر نمی‌شد تا اینکه فرصتی دست داد تا با بهره‌گیری از دانش و تجارب ارزشمند استادان دانشگاه، کارشناسان متخصص و دبیران مجرب عربی، کار تألیف این کتاب‌ها آغاز شود و با توجه به اهمیت رشته‌ی علوم انسانی، بر آن شدیم که در تألیف این کتاب از دانش و تجربه‌ی تعداد بیشتری از دبیران محترم بهره‌مند شویم.

کتاب حاضر، نتیجه‌ی تلاش فشرده‌ی چندماهه‌ی این عزیزان است که تقدیم حضورتان می‌گردد. و از هم‌اکنون متذکر می‌شود که علی‌رغم کمی وقت و تعجیل در تهیه‌ی کتابی مستقل برای رشته‌ی علوم انسانی، سعی شده است نکات مورد نیاز دانش‌آموزان این رشته در این کتاب فراهم شود. اما ممکن است با همه‌ی دقتی که در تنظیم محتوای آن به‌کار رفته، کمبودهایی نیز وجود داشته باشد که هدایت و راهنمایی دبیران ارجمند و متخصصان دلسوز و علاقه‌مند و پیشنهادهای دانش‌آموزان عزیز، مؤلفان را در این مسیر یاری خواهد نمود.

ویژگی‌های کتاب

- ۱- در انتخاب و تولید متون سعی شده است از موضوعات متنوعی استفاده شود.
- ۲- بخش قواعد کتاب عمدتاً به شیوه‌ی استقرایی و به کمک تحلیل نمونه‌ها و استفاده از شیوه‌ی مقایسه نگاشته شده است. در این شیوه فرصت‌های مناسبی برای فعالیت‌های یاددهی و یادگیری فراهم آمده و مطالب با تکیه بر آموخته‌های قبلی و با سیر از ساده به پیشرفته تنظیم گردیده است و برای سهولت بیشتر آموزش، از جدول، کادر و تصویر بهره گرفته شده است تا نکات دستوری به‌شیوه‌ای جذاب، شیرین و قابل درک و فهم در اختیار دانش‌آموز قرار گیرد.
- ۳- از آنجا که اصلی‌ترین هدف آموزش زبان عربی فهم متون دینی است، همانند کتاب عربی سال اول، صفحه‌هایی با عناوین «کارگاه ترجمه»، «الأضواء القرآنیة» و «فی رحاب نهج البلاغة» در نظر گرفته شده است.

در ارزشیابی از پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، فقط از آن دسته لغات و کلمات و عبارات به‌کار رفته در «الأضواء القرآنیة» و «فی رحاب نهج البلاغة» می‌توان استفاده کرد که به نحوی در

متن دروس به کار رفته باشد. و از این رو در ارزشیابی کتبی، ترجمه‌ی لغات این قسمت‌ها لزوماً مورد نظر نیست.

چند توصیه به همکاران

در این کتاب سعی شده است در ارایه‌ی قواعد هر درس ضمن تکیه بر اطلاعات قبلی، با استفاده از تصاویر و مثال‌های مختلف و ارتباط قواعد با محیط اطراف، دانش‌آموز را به فضای قواعد نزدیک‌تر نماییم که البته این روش محدود به مثال‌ها و روش‌های ذکر شده نیست بلکه الگویی است برای حرکت همکاران در این راستا به منظور نیل به ابتکارات و الگوهای جدید.

۲- لازم است در تدریس کتاب، بیشترین سهم به دانش‌آموزان اختصاص یابد و تا جایی که ممکن است، معلم نقش هادی و راهنما را به عهده داشته باشد. فعال بودن دانش‌آموز در امر یادگیری به ویژه در کسب مهارت‌های اساسی، از رویکردهای تعلیم و تربیت کنونی است.

۳- آنچه به ارایه‌ی درس غنا بخشیده و سهم مهمی در تفهیم مطالب ایفا می‌کند، استفاده‌ی معلم از وسایل کمک‌آموزشی است. هر چند کمبود وسایل کمک‌آموزشی در درس عربی را نمی‌توان انکار کرد، اما این امر نمی‌تواند مانع فعالیت و خلاقیت معلم شود. چه بسا بتوان از وسایل ابتدایی آموزش نظیر چند قطعه گچ رنگی و تخته سیاه همراه با پرسش‌های دقیق و هدایت‌گر، بهترین بهره را برده و دانش‌آموز را به شرکت در فرآیند یادگیری تشویق کرد.

۴- در ارایه‌ی درس از روشی مشارکت‌جویانه و دوسویه استفاده شده و فرصتی برای دانش‌آموز فراهم آمده تا خود مراحل یادگیری را طی کند. لذا شایسته است مربیان ارجمند نیز به دانش‌آموز فرصت داده تا به تدریج، خود مراحل آن را طی کند.

۵- با توجه به ضرورت مشارکت دانش‌آموزان در امر یادگیری مطالب کتاب و توضیح لغات جدید و دشوار متن‌ها و تمارین در پایان کتاب، از دبیران گرامی انتظار می‌رود که ترجمه‌ی متن‌ها و تمارین را به عهده‌ی دانش‌آموزان واگذار نموده و خود نقش مُصحح را در ترجمه‌ی دانش‌آموزان ایفا نمایند.

۶- در خاتمه متذکر می‌شود که بار اصلی آشنا کردن دانش‌آموزان با زبان وحی و علاقه‌مند نمودن آنان به این زبان، بر دوش دبیران زحمتکش و دلسوز میهن اسلامی است و هیچ کتابی هر چند کامل و بی‌نقص هم باشد، قادر به انجام این مهم نیست. از این رو، از دبیران ارجمند انتظار دارد که ضمن وقوف بر بار سنگین مسؤولیتی که بر دوش می‌کشند، هرچه بیشتر با شیوه‌های نوین زبان‌آموزی و الگوهای علمی تدریس آشنا شده و برای تدریس مطلوب کتاب‌های عربی مورد استفاده قرار دهند. توفیق همه‌ی خدمتگزاران به زبان قرآن را از خداوند متعال خواستاریم.

گروه عربی

دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی